

foreningerne, en Institution, som de Herrer vide, jeg sætter megen Pris paa, men han har ganske vist bundet disse Fagforeninger en Klods om Benet i sit socialistiske System, en Klods, som efter min Mening hindrer dem i helt ud at udfylde den Funktion i Samfundet, som de kunde udfylde, hvis de ikke netop vare hindrede af denne Vægt.

Toldforedraget var, hvad jeg vil kalde for et stort Illusionsnummer; som agitatorisk Tale maa jeg sige, at jeg sjælden har hørt noget saa fortrinligt som den Tale, det ærede Medlem holdt den Dag. Det kunde ikke være bedre i Henseende til at skyde frem og underbygge og belyse alt det, som det kunde være det ærede Medlem fra sit Standpunkt som Socialdemokrat om at gøre at belyse, og i Retning af at holde ganske i Baggrunden og indskrænke til det mindst betydende, han kunde, det, som det ærede Medlem ikke ønskede just at faa præsenteret lige midt paa Scenen. Som den store Illusionist det ærede Medlem optraadte den Dag, kørte han jo op med et vældigt dekorativt Materiel. Det var jo ikke alene Højres Dumhed, som var en væsentlig Faktor ved Protektionismens Indførelse og Bibeholdelse her, men det var andre Smaating: Protektionismen var en Fare for Demokratismen, Protektionismen var Bismarcks Jern- og Blodpolitik, Protektionismen var den sorte Kvadrupelalliance. Det er ikke daarlig sagt: „den sorte Kvadrupelalliance“, nemlig Kapitalisme, Militarisme, Agrarisme og Klerikalisme. Det, siger jeg, er et stort dekorativt Apparat at have gaaende paa Benene tre Timer igennem! Og da det saa var anvendt, og vi saa alle disse frygtelige Uhyrer bugte sig paa Scenen, Spalte op og Spalte ned — jeg beder de ærede Herrer læse det Foredrag igennem, for det er interessant —, saa fik vi jo Besked om, hvorledes hver enkelt af disse Uhyrer teede sig omkring i Verden, hvorledes de vare blevne til, hvad det hele vilde ende med o. s. v. Og saa ventede vi naturligvis til syvende og sidst endelig at se fuldt Lys op over Scenen og den rene Frihandelsfane plantet i Indvoldene paa Dyret! Men i Stedet for det kommer der saa en ganske lille Konklusion, som lyder saadan: „Derfor tror jeg endnu, at en hensynsfuld, gradvis, fast og konsekvent, efter hver enkelt Industris særlige Krav afpasset, Nedsættelse saa langt fra behøver at hemme og hindre vor Industris Udvikling, at den tværtimod vil anspore vor industrielle, ikke mindst vor

storindustrielle Udvikling“. Ja, højstærede Medlem! Hvis alle det ærede Medlems Fæller gaa ærlig ud fra dette Program, fra dette Udgangspunkt, saa tror jeg, vi faa en Toldlov igennem, for meget vidt forskelligt fra, hvad jeg mener, er det ikke. Men hvordan *det* kan blive Enden paa det frygtelige Spektakel, vi sade og hørte alle disse Dyr gøre i disse tre Timer, ja, det kan jeg kun forklare ved, hvad jeg før sagde: Det ærede Medlem er en stor Illusionist, vi have set et glimrende gjort Nummer, og naar det hele er forbi, saa staar det ærede Medlem der med sin lille hvide Stav og siger: Bliv endelig ikke forskrækkede, der er i Virkeligheden slet ikke noget, det var bare noget, De troede at se o. s. v. Farvel, kære Venner, vi ses igen i Morgen!

Nej, Overgangen fra det ene til det andet i de to sidste Foredrag, som det ærede Medlem sammenfattede i et, kom derved, at Beskyttelsen var naturligvis det rene Kvaksalveri; Frihandel var heller ikke noget Lægemedel, der var kun en Ting, der var Lægemedlet, og det var Socialismen, og det fik vi jo. Og i saa Henseende yder jeg ogsaa det ærede Medlem min fulde Anerkendelse, der stak det ærede Medlem intet under Stolen, og det anerkender jeg fuldt ud. For vi ere ofte saa vante til, naar vi staa og tale med de Herrer Socialdemokrater, at saa staa de med det ene Ben i det borgerlige Samfund og med det andet Ben i Socialismen, og saa øse de op, hvad de kunne bruge, baade fra den ene Side og fra den anden Side, og paa den Maade tage de Nytten ud af begge Forhold. Men det gaar jo ikke; enten ere vi Socialister, eller ogsaa staa vi paa det Samfund, som nu en Gang findes. Den Anerkendelse yder jeg ogsaa fuldt ud det ærede Medlem, at her stak han ikke noget under Stolen. Det ærede Medlem sagde rent og klart: Bild Jer endelig ikke ind, at det er rigtigt, som vi sige, at om vi ogsaa komme ind i Kommunalbestyrelserne og alt, hvad den almindelige Valgret kan give os, saa ere vi dog ikke saa slemme, — jo, vi ere slemme, vi ville bruge den almindelige Valgret paa alle Omraader til at etablere den socialistiske Stat, det er det, vi ville, og hvis I ikke makke ret her og der, saa ekspropriere vi Kapitalen, og saa tage vi det hele fra Jer; vi ville den socialistiske Stat! I saa Henseende yder jeg det ærede Medlem min fulde Anerkendelse; det var fuldstændig at lægge Kortene paa Bordet.